

(وَمِنْ خُطْبَةٍ لَهُ عَلَيْهِ السَّلَامُ:) نَحْمَدُهُ عَلَى مَا كَانَ، وَ نَسْتَعِينُهُ مِنْ أَمْرِنَا عَلَى مَا
يَكُونُ، وَ نَسْأَلُهُ الْمَعَاوَةَ فِي الْأَدْيَانِ كَمَا نَسْأَلُهُ الْمَعَاوَةَ فِي الْأَبْدَانِ . عِبَادَ اللَّهِ
أَوْصِيكُمْ بِالرَّفْضِ لِهَذِهِ الدُّنْيَا التَّارِكَةِ لَكُمْ وَ إِنْ لَمْ تُحِبُّوا تَرْكَهَا، وَ الْمُبْلِيَةَ
لِأَجْسَامِكُمْ وَ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ تَجْدِيدَهَا، فَإِنَّمَا مَثَلُكُمْ وَ مَثَلُهَا كَسَفَرٍ سَلَكَوْا
سَبِيلًا، فَكَأَنَّهُمْ قَدْ قَطَعُوهُ، وَ أُمُوَا عُلَمَاءَ فَكَأَنَّهُمْ قَدْ بَلَغُوهُ، وَ كَمَ عَسَى الْمُجْرِي
إِلَى الْغَايَةِ أَنْ يُجْرِيَ إِلَيْهَا حَتَّى يَبْلُغَهَا، وَ مَا عَسَى أَنْ يَكُونَ بَقَاءُ مَنْ لَهُ يَوْمٌ لَا
يَعْدُوهُ، وَ طَالِبٌ حَيْثُ مِنَ الْمَوْتِ يَحْدُوهُ وَ مَزْعِجٌ فِي الدُّنْيَا حَتَّى يُفَارِقُهَا رَغْمًا،
فَلَا تَنَافَسُوا فِي عِزِّ الدُّنْيَا وَ فَخْرِهَا، وَ لَا تُعْجِبُوا بِرِزْقِهَا وَ نَعِيمِهَا، وَ لَا تَجْرَعُوا مِنْ
ضَرَائِهَا وَ بُؤْسِهَا. فَإِنَّ عِزَّهَا وَ فَخْرَهَا إِلَى انْقِطَاعٍ، وَ زِينَتُهَا وَ نَعِيمِهَا إِلَى زَوَالٍ، وَ
ضَرَاءِهَا وَ بُؤْسِهَا إِلَى نَفَادٍ، وَ كُلُّ مُدَّةٍ فِيهَا إِلَى انْتِهَاءٍ، وَ كُلُّ حَيٍّ فِيهَا إِلَى فَنَاءٍ.
أَو لَيْسَ لَكُمْ فِي آثَارِ الْأَوَّلِينَ مُزْدَجْرٌ؟ وَ فِي آبَائِكُمُ الْمَاضِينَ تَبْصِيرَةٌ وَ مُعْتَبَرٌ إِنْ
كُنْتُمْ تَعْقِلُونَ؟ ! أَو لَمْ تَرَوْا إِلَى الْمَاضِينَ مِنْكُمْ لَا يَرْجِعُونَ؟ وَ إِلَى الْخَلْفِ الْبَاقِينَ لَا
يَبْقُونَ، أَو لَسْتُمْ تَرَوْنَ أَهْلَ الدُّنْيَا يُمْسُونَ وَ يُصْبِحُونَ عَلَى أَحْوَالٍ شَتَى: فَمَيِّتٌ
يُبْكِي وَ آخِرُ يُعْزِي، وَ صَرِيحٌ مُبْتَلَى، وَ عَائِدٌ يَعُودُ، وَ آخِرٌ بِنَفْسِهِ يَجُودُ، وَ طَالِبٌ
لِلدُّنْيَا وَ الْمَوْتُ يَطْلُبُهُ، وَ غَافِلٌ وَ لَيْسَ بِمَغْفُولٍ عَنْهُ، وَ عَلَى آثَرِ الْمَاضِي مَا يَمْضِي
الْبَاقِي. أَلَا فَادْكُرُوا هَادِمَ اللَّذَاتِ، وَ مَنْغِصَ الشَّهَوَاتِ، وَ قَاطِعَ الْأُمْنِيَّاتِ، عِنْدَ
الْمُسَاوَرَةِ لِلْأَعْمَالِ الْقَبِيحَةِ، وَ اسْتَعِينُوا اللَّهَ عَلَى آدَاءِ وَاجِبِ حَقِّهِ، وَ مَا لَا يُحْصَى
مِنْ أَعْدَادِ نِعْمِهِ وَ إِحْسَانِهِ.

در گریز از دنیا

خدا را بر نعمتهایی که عطا فرمود ستایش می‌کنیم و در کارهای خود از او یاری می‌جوئیم، از او سلامت در دین را خواهانیم آنگونه که تندرستی بدن را از او درخواست داریم.

پرهیز از دنیاپرستی

ای بندگان خدا، شما را به ترک دنیایی سفارش می‌کنم که شما را رها می‌سازد، گرچه شما جدایی از آن را دوست ندارید، دنیایی که بدنهای شما را کهنه و فرسوده می‌کند با اینکه دوست دارید همواره تازه و پاکیزه بمانید. شما و دنیا به مسافرانی مانند که تا گام در آن نهاده، احساس دارند به پایان راه رسیدند، و تا قصد رسیدن به نشانی کرده‌اند، گویا بدان دست یافتند، در حالی که تا رسیدن به هدف نهایی هنوز فاصله‌های زیادی است. چگونه می‌تواند به مقصد رسد کسی که روز معینی در پیش دارد؟ و از آن تجاوز نخواهد کرد! مرگ به سرعت او را می‌راند، و عوامل مختلف او را برخلاف خواسته خود از دنیا جدا می‌سازند.

روش برخورد با دنیا

پس در عزت و ناز دنیا بر یکدیگر پیشی نگیرید، و فریب زینتها و نعمتها را نخورید و مغرور نشوید، و از رنج و سختی آن ننالید، و ناشکیبا نباشید، زیرا

عزت و افتخارات دنیا پایان می‌پذیرد، و زینت و نعمتهایش نابود می‌گردد، و رنج و سختی آن تمام می‌شود، و هر مدتی و مهلتی در آن به پایان می‌رسد، و هر موجود زنده‌ای به سوی مرگ می‌رود آیا نشانه‌هایی از زندگی گذشتگان که برجا مانده شما را از دنیاپرستی باز نمی‌دارد؟ اگر خردمندید!! آیا در زندگانی پدران شما آگاهی و عبرت‌آموزی نیست؟ مگر نمی‌بینید که گذشتگان شما باز نمی‌گردند؟ و فرزندان شما باقی نمی‌مانند؟ مگر مردم دنیا را نمی‌نگرید که در گذشت شب و روز حالات گوناگونی دارند؟ یکی می‌میرد و بر او می‌گریند، و دیگری باقیمانده به او تسلیت می‌گویند، یکی دیگر بر بستر بیماری افتاده دیگری به عیادت او می‌آید، و دیگری در حال جان‌کندن است، و دنیاطلبی در جستجوی دنیاست که مرگ او را درمی‌یابد، و غفلت زده‌ای که مرگ او را فراموش نکرده است، و آیندگان نیز راه گذشتگان را می‌پویند. به هوش باشید، مرگ را که نابودکننده لذتها و شکننده شهوتها و قطع‌کننده آرزوهاست، به هنگام تصمیم بر کارهای زشت، به یاد آورید، و برای انجام واجبات، و شکر در برابر نعمتها و احسان بی‌شمار الهی، از خدا یاری خواهید.